

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marostorda, Torda-aranyos és Udvarhely-vármegyék partoktól független, székely érdekű ujsága

Előfizetési ára: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 J. Egyes szám 16 fillér. Hirdetések díjszabás szerint. Megjelenik minden vasárnap.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta takarékpénztári csekk- és kliringszámla 10489.sz.

Nagy idők

Az érzelmeknek egész nagy skálája hullámzik végig a lelkek ezekben a fenségesen szörnyű, megragadóan válságos időkben.

Mintha évtizedek óta lekötött erők szabadultak volna fel, hatalmas lélekzetvételrel mozdultak meg nemzetünk milliói hogy egetverő lelkesedéssel üdvözöljék a nem keresett, de nem is rettegett háborút.

Biüszkén, hátran, könnyen vett búcsút minden fegyverviselésre alkalmas férfi, hogy megszokott békés munkakörét a harc esélyeivel cserélje föl ott, ahova a kötelesség szólítja.

A győzelmek szinte már nem is reményében, hanem biztos tudatában fenkölt lélekkel kíséri őket az itthon maradtok áldása, imája.

De talán még ennél is meghatóbb a közösség érzete, mely az egy családhoz tartozás szétörhetetlen lánccal fűzi egymáshoz e haza minden rendű és rangú gyermekét.

Faji, nemzetiségi, felekezeti kérdések kikapcsolódnak ebből az egyetlen nagy közösségből. Szinte ki foghatatlan életenergiánk egy irányban követi, nem is követi, hanem vezeti nemzetünk sorsát: az igazság fényében tündöklő becsületnek boldogságra vezető ösvényén.

Soha nem volt annyira egységes szent István koronájának minden része a reá háruló feladatok megértésében és teljesítésében.

Soha nem volt ennyire egységes minden magyar honpolgár a demokratikus érzésben, melynek annyi természetes, még több mesterséges akadállyal kellett éiethalál-harcot vivnia.

Soha nem láttuk annyi megnyilatkozását az igazán nemes humanizmus érzésének, mely pillanatra se késik áldozatával ott, ahol a szükség parancs-szavát hallja.

Meg is kell hallania, sorompóba is kell lépnie; mert a fény mellett ott van az árnyék, mikor a kasza pengését a fegyver csörgése váltja fel.

Ily elhatározással, ily készséggel, dicső okunk félni a háború rémei-

től; aggodalmunkat bizalommal némitjuk el, szükségünket lemondással pótoljuk, a nélkülözést elviselhetővé tenni igyekszünk.

Hanem aztán igyekezzünk is errel teljes erőnk végső megfeszítésével is! Mert jogos harcunk, igazságos küzdelmünk látójának és intézőjének, a Mindenhatónak segedelmére csak akkor számíthatunk, ha magunk is iparkodunk méltók lenni elődeink vitézségére, kitartására és áldozatkészségére!

A.

Polgárörtség megalakulása

A hadi állapot folytán előállott rendkívüli viszonyok fokozott mérvben szükségessé tették a város közrendjének élet- és vagyonbiztonságának, közegészségének megvédését, valamint az idegen forgalom ellenőrzését, s megfigyelését minden jelenségnek, mely a hadjárat sikerét legkisebb mérvben is érinti.

Ezen súlyos feladat teljesítésére kérte fel Szakáts Zoltán rendőrfőkapitány Székelyudvarhely város itthon maradt polgárait, kik közül már az első felhívásra mintegy 80 jelentkezett. A jelentkezőkkel a főkapitány aug. 9 én délután tartotta meg az első értekezletet, hol a feladatok ismertetése után, vezetése alatt meg is alakult a **polgárörtség** s elhatározta az értekezlet, hogy az abba való belépésre a már jelentkezett tagok aláírási ivallel kéri fel a polgárságot.

A polgárörtség vezetője Szakáts Zoltán rendőrfőkapitány lesz s az örség a rendőrség kiegészítő szervét fogja képezni. A város különböző pontjain rendes helyiséggel ellátott 9 örség fog felállítani s onnan kisebb központokból fogják az oda beosztott polgárorok a felügyeletükre bízott városrészt bejárni.

A polgárorok egyfolytában 6 órai szolgálatot teljesítenek s egy héten legfeljebb 24 órára lesznek igénybe véve részint éjjel, részint nappal.

A polgárorok karszalagot és revolvert hordanak; az örtanyák azonban

rendes fegyverekkel is el lesznek látva, rendkívüli szükség esetére:

Az örtanyák egy egy örsvezető állandóan tartózkodni fog, a ki a szükséges írásbeli jelentéseket megteszi s egyttal jogosítva lesz a panaszok felvételére is.

A polgárörtség tagjai főleg megfigyelő szolgálatot fognak teljesíteni s karhatalmi szolgálatra csak a legszükségesebb esetben lesznek igénybe véve.

Ohajtandó volna, hogy az örség tagjain minél többen jelentkezzenek, hogy így lehetséges legyen az egész város területét úgy éjjel, mint nappal állandóan szemmel tartani.

A polgárörtségbe leendő belépést a rendőrségen kell jelenteni.

A 82-es bakák harci éneke.

— Horváth Lajos közlegény. —
„Göndör hajam nem hagyom levágni”
dallamára.

Masiroz a 82-es ezred,
Abban megy az egész székely nemzet,
Dicsőségért mennek a harctérre,
Fényt hozni a székely-magyar névre.

Ősz királyunk, béke nagy embere!
Te szólítál harci fürgetegbe.
Elmegyünk mi életre halálra,
Ősz királyunk harci táborába.

A székelyek régi nagy hűséggel,
A királyért meghalnak, hogyha kell.
Mert azt immár ország-világ tudja:
Hogy a székely király katonája.

Vilmos császár derék, ügyes ember,
A székelynek csak ilyen ember kell;
Ne félj Vilmos, megvédünk mi Téged,
Szétvágjuk a muszkát, mint a retket!
Bárdolatlan, buta muszka-népség,
Szép országunk határát ellepték!
Jussatok csak puskánk elejébe,
Megtanítunk mi majd becsületre.

És ti bombavető, kutya szerbek!
Kondult az utolsó óra nektek...
Országotok izzé-porrá törjük,
S Ferenc József lábaihoz tesszük.

Elmegyünk mi idegen országba,
Dicsőséget hozni a magyarra.
Esti szellő! vidd el majd a hírünk,
Hogy mi soha, senkitől se féltünk!

Mit nekünk az, ha az ágyu bömböl,
Golyó sivit és a kard csörömpöl...
A halállal bátran szembe nézünk,
Igy reméljük, hogy majd haza térünk.

Soha se volt mi közöttünk gyáva,
Megesküszünk az Isten fiára;
Mert ha köztünk lett volna egy gyáva,
Szuronyunkba bele húztuk volna.

Isten veled édes szülő hazám,
Most érzem, hogy szeretlek igazán;
Vissza-jövünk, ha az Isten segít,
Ha szétvertük hazánk ellenségét.

Isten veled édes feleségem,
Otthon maradt (szép kicsi) gyermekem,
(sok apró) gyermekem.
Felmegyünk, ha kell a magas égre,
S mennyországot hozunk le a földre.

Törüljétek le a könnyeteket,
Hogy elmegyünk, sóh se könnyezetek.
Ott él a szent hit a sziveinkben,
Visszahoz majd a jóságos Isten...!

Krónika.

II.

Augusztus 5.

— Montenegróban elrend Iték az általános mozgósítást, különösen pedig a Lovcen hegy védelmére.

— Az oroszok felrobbantották a granicai vasúti hidat.

— Németország csapatokat fog küldeni Belgiumon keresztül Franciaországba. Ezért Anglia, minthogy a nemzetközi jogot látja ezzel megsértve, Franciaország mellé fog állni.

— Az angol flottát és hadsereget mozgósították.

— A sinajai koronatanács elhatározta, hogy Rumánia neutralitását fegyveres erővel is megvédi.

Augusztus 6.

— Az angol nagykövet megjelent a berlini külügyi hivatalban és kijelentette, hogy Anglia Németországnak hadat üzen, egyttal követelte utlevelét.

— A Földközi tengeren levő német hadihajók az algiri partokon

rommá lóttek több megerősített francia behajózási helyet. A franciák a lövéseket viszonzták.

— Bosznia Hercegovinában 14 napi moratóriumot rendeltek el.

— Wilson elnök az Egyesült Államok semlegességére nyilatkozatot adott.

— A szerbiai harctéren szárazföldi tüzéréseink és a monitorok sikeresen bombázták a belgrádi várat.

— Tüzéréseink Belgrád mellett hallgatásra bírta a szerb ütegeket és a várművekben erős sérüléseket okozott.

— Eydtkuhnen mellett a német csapatok bevették Kibarty orosz határvárost. A német csapatok vesztesége igen csekély.

Augusztus 7.

— Sebeco bécsi orosz nagykövet átvette utlevelét. Gróf Szapári pétervári osztrák magyar nagykövet utasítást kapott, hogy kérje el utlevelét és hagyja el rögtön Oroszországot.

— Ő felsége a magyar királyi honvédséget harcba szólította.

Briey francia helységet a német csapatok megszállták.

— Az orosz határon Svidder és Grodkennél a német határvédő csapatok visszavettek egy elenséges támadást. Egy orosz hadosztály Soldau és Meidenburg mellett nagy veszteséget szenvedett.

— Szerbia berlini ügyvivője utján hadat üzent a Német birodalomnak.

— Az angol nagykövet és a belga követ elhagyták Berlint.

— Az orosz derékhad kelet és északkeleti irányban vonul vissza Oroszlengyelországba.

— A monarchia szentpétervári nagykövete utján hadat üzent Oroszországnak.

— Silinszky varsói kormányzó Varsót a városi polgárok védelmére bizta. Azután az egész varsói őrség a vezérkarral együtt elhagyta a várat.

— Németország hadat üzent Belgiumnak.

— A francia hajóhad Toulont, az angol Malta kikötőt hagyta el.

— Az orosz fekete teugeri flotta a Boszporusz előtt áll.

— Nürnberg és Kissingen között francia aviatikusok újabb bombavetéseket kíséreltek, de nem okoztak semmiféle kárt.

— Montenegró hadbaszólította embereit a 16 életkortól egészen a 20-ig.

Egyiptom semlegességi nyilatkozatot tett.

Harci dalok.

(Dallam: Járjuk be minden, minden földet)

Be járjuk a muszka, muszka földet,
Széttörjük a bilincs-, bilincseket,
Amerre csak járunk-, járunk-kelünk,
Szabad népeket teremtünk, teremtünk.
A merre csak járunk- járunk-kelünk,
Szabad népeket teremtünk, teremtünk.

(Dallam: Szeretnék szántani.)

Szeretne a muszka,
Világ ura lenni,
A magyar nemzetet
Rabjává ejteni.
Rabjává ejteni,
Rajta élőködni,
Szép magyar hazánkat,
Tartományá tenni.

A magyar azonban,
Magát nem engedi,
Szeretett hazáját

Karddal is megvédi.

Karddal is megvédi,

Soha sem engedi,

Szép ősi hazáját, —

Muszka kézre jutni.

Puskás Lajos.

Felhívás.

A nagyszebeni cs. és kir. katonai parancsnokság hadbiztossága tartozik a cs. és kir. hadsereg, m. kir. honvédség és m. kir. népfölkelés mozgósított csapatai, intézetei részére mindenféle utánszállításokat, különösen az élelmezést előkészíteni és biztosítani.

Hogy ezen nehéz terjedelmes ténykedést lehetőleg támogatni lehessen és a körlet készleteinek pazarlása kikerültesse, az összes hereskedők, földbirtokok, gyárosok és összes személyekhez, kik abban a helyzetben vannak, a célnak támogatására segítséget nyújtani, azon felhívás menesztetik, hogy ezen hatonai hatósághoz vétel és szállítási ajánlatokat küldjenek be.

Elsősorban élelmi cikkek szükségeltetnek és pedig:

Liszt: 3. fajtájú rozsilszt, azután 5. fajtájú búzaliszt kenyér előállítására és 3. fajtájú búzaliszt kétszersült előállítására.

Főzelék: tartós cikkek és pedig rizs, árpakása, árpadara, dara, hüvelyes vetemény, kása vagy száritott sütemény, aszalt főzelék stb.

Kávé, tea, fűszer.

Takarmány: különösen zab, azután árpa, kukorica, korpa stb.

Az árak hadi szolgálati törvény szerint fognak engedélyeztetni.

A megfizetés a hadügyminiszterium által augusztus 20-ika után helyeztetett kilátásba.

Az átadásnak zsákokban, hordókban vagy ládákban csomagolva elegysúlyt tiszta súly gyanánt, a nagyszebeni, kolozsvári, brassói, gyulafehérvári vagy marosvásárhelyi pályaudvaron való átadás mellett kellene megtörténnie.

50 métermázsán alóli ajánlatokat egyenként nem lehet elfogadni, azonban egész községek vagy szövetkezetek ajánlatait lehet benyújtani.

Egyidejűleg a malomtulajdonosokhoz, cipő-, bőr-, ágytakaró és lópokrócgyárakhoz, posztószövésekhez, hentesekhez, csomagolóedények (zsákok, ládák, hordók stb. és mindenféle egészségügyi anyagok készítéséhez széna- és szalma sajtoló tulajdonosaihoz stb.) azon felhívás meneszteti, miszerint üzemeiket a katonai parancsnokság hadbiztosságának — az ajánlatok mellett — mielőbb küldjék be.

(P. H.) A cs. és kir. katonai parancsnokság.

Föl székely!

Föl székely, itt az idő!

Csaba régi, büszke népe

Álljon elő!

Ezreken át

Ezt a hazát

Nem uralta a világon

Senki se más.

Most a muszka, hej, mit akar?

A hazát elrabolni

Szegény magyar.

Rég esküszik már ellened,

Gyűlöli szép, zengő nyelvedet,

Mind nemzetedet.

Gyűlöli szép zengő nyelvedet,

Utban Mózes sirja felé.

Magyar tizparancsolat.

Írta: **Uér György.**

1. folytatás.

Kábult fejjel néztünk egymásra és hadi tanácsot tartottunk. Még egyszer körüljárattuk bágyadt tekintetünket s szomorúan intettünk egymásnak: „Nebi musa sehol, sehol.“ Északnyugatra tekintvén, lenn a völgy mélyén azonban ott látszott Jerichó tornya. A szóvalan haditanács nyomában megállapította az új utirányt s most megkezdődött a menekülés — Jerichó felé.

Odalenn a tropikus országokban úgy rendezkednek be az emberek, hogy 12-től délután 4-ig ne legyen dolog. Az üzletek zárva vannak ebben az időtájban, a karavánok árnyas helyen pihennek meg, ki-ki visszavonul lakásába s hosszú ebédutáni siestát tart. Mi meg ott vándorogtunk az ötven fokos hőségben, amit odahaza csak úgy képzelhetünk el, ha a gőzfürdő száraz ka-

marájában lépünk, ott vonszoltuk magunkat előre délután 2 órakor, s előttünk az órányinál nagyobb ut a legközelebbi árnyas hegyig, mert mindeddig sehol egy bozót, cserje nem mutatkozott.

A veszély ezen órájában szigorú fegyelmet tartottunk. Ha valamelyikünk lerogyott, kétségbeesve csüggedt el, hogy nem bírom tovább, a másik durván reaförmedt: „Fel előre!“ Így kényszerítettük egymást előre Jerichó felé s néhány köves dombon átverődve hirtelen egy-egy cserje tünt fel előttünk; reggel óta tartó gyaloglásunkban az első árnyat adó hely. A bokor keleti oldalán ugyszólván leroskadtunk és beszorítottuk a fejünket a tüskés bokor kevés árnyékot adó zöldjébe. Az a tudat, hogy a tűző nap és kábult fejünk között növény van, árnyékot, hűsít adó növény, kimondhatatlan boldoggá tett bennünket.

Henry rögtön mély állomba merült, engem azonban ott is reflexiók zaklattak.

A világtörténelen nagyalakjai közül talán Mózes imponált nekem gyermekkorom óta legjobban. Pharaó udvarában nevelkedve nyughatatlan,

harcos bátor emberré vált, gyermekkorában napokig csatangolt a pusztában, megismerte a Sahara vad lakóit, nem futott meg előlük, hanem mohón leste, tanulta szokásaikat. A pusztai kigyót nyakánál meggörbitve, merev állapotba kényszerítette és sétabotnak használta.

A puszta vad lakói előtt gyerekjáték volt ez, de mikor az elnyomott, szegény, bátortalan zsidók meglátták, csodának vélték és mikor élükre állottak a vasenergiájú Mózes, hogy kikergesse őket a rabságból, vakon követték őt minden veszedelemben.

A mikor látta, hogy a nép nehezen fegyelmezhető, a bomlásra, erkölcsstelenségre hajlik, a Sinai hegyen Jehovához fohászodván, 10 parancsolatban összefoglalva, odaadta népének prófétai éles látását, önenergiáját, tapasztalásait és kőbe vésett 10 mondattal összetartotta, fegyelmezte az egymást meg nem érthető hadat.

A magyar nép előtt is az ismeretlen, sivatagi, harcok ut nyulik a végtelenbe. Van már hazája, megszerezte nem egyszer, de százszor, mert annyiszor újra kellett csinálnia a honfoglalást s még mindig

vágnak az ő tulajdonára, hazájára, jaj neki, ha csak egy kissé is elbizza magát és azt hiszi, hogy most már be van fejezve a honfoglalás műve.

Vajha neki is lenne 10 mondatja, amely nap-nap után figyelmeztetése arra a nagy utra; 10 mondat, amelyben benne volna az egész nemzet jövődjéje, reménysege, 10 fegyelmező, erőt adó, a bátorságot, nemzeti büszkeséget edző 10 mondat...

Ezt kerestem, ezt kutattam, ezután vágytam, s oh mily messze vagyok még tőle. Most itt fekszem a 200 méternyire a tenger színe alatt elterülő homoksíkon, elernyedtem testtel s érzem, elalszom anélkül, hogy tudnám, lesz-e ezen álomból felébredés, mert a napszúrás veszedelme még mindig nem volt egészen elhárítva.

Kivettem zsebkésemet és egy ott heverő kőbe annyit tudtam csak belekarcolni: I. — tovább már nem jutottam, elnyomott az álom.

vege kőv.

Ismerősei, jó barátai körében mindenki ajánlja a „Székelyország“-ot!

Föl székely, még mire vársz,
Hogy olyan kényes, uri
Módra jársz?
Föl a fejet
És a szivet,
Hogyha dicső áldozatra
Harcba viszed!
Tűzzel rózsát kalapodra,
Régi daltól bátorítva,
Pirosítva,
Indulj bérceken át,
Hős karoddal véd meg a hazát!

Föl székely, itt az idő!
Csaba régi büszke népe
Álljon elő!
Vad csatazaj,
Szent diadal
Hirdesse a nagy világnak:
Él a magyar!

Kitörülni e nemzetet
A föld népei sorából
Sohasem lehet.
Kinek édes itt a kenyér,
Magyar földön, magyarul beszél,
— Magyar a kenyér, —
Magyar földön magyarul beszél!

Portik Andor.

2414-1913-14 rtsz.

A kolozsvári egyetem hallgatóihoz!

Felkérem egyetemünknek fegyveres szolgálatot nem teljesítő hallgatói közül azokat, akik kötelességeiket teljesíteni óhajtván, betegek, sebesültek ápolására, irócai teendőik végezésére, felügyelet gyakorlására vagy egyéb képességüknek megfelelő szolgálatokra vállalkoznak, hogy ebbeli szándékuk nyilvánítása mellett szükség esetén való értesíthetőségük érdekében tartózkodási helyüket a rectori hivatalnak bejelenteni sziveskedjenek.

Kolozsvárt, 1914 augusztus 5.

A Kolozsvári m. kir. Ferencz József Tudományegyetem Rectora:
Dr Kenyeres Balázs.

— **Három fiu** állított be hozzáink a napokban. Előttünk nem ismeretlenek. Kettő közülök 16—18 éves lehet. A bátyjukat behívták rekruta katonának s *ők is vele jöttek Brassóból — önkéntesnek azért, mert háboru van, védeni kell a magyar hazát...* Egyszerű iparos gyerekek. Antal Lajos fiai. A rekruta István, ki lapunk könyvnyomdájában tanulta mesterségét. A más kettő, sőt még az otthon, öreg szülői mellett maradt legkisebb is iparos. Testben vézna, de lélek- és akaraterőben annál hatalmasabb fiúk az Antal testvérek, kiktől hazafias lelkesedést, elszántságot, halált megvető bátorságot tanulhatunk... A mely nemzetnek ilyen fiai vannak, az nem félhet a jövőtől; annak győznie kell!... Az ilyenekről írhatta Koszorus költőnk: „Nem fajult el még a székely vér! Minden kis cseppje drága gyöngyöt ér!”

HIREK.

Erdély nagyasszonya.

Székhelyi Mailáth György gróf országbíró özvegye, Erdély nagyasszonya meghalt. Az árvák, az elhagyottak, a nélkülözők tizezrei, zokogva borulnak frissen hantolt sírjára. Isten rendelésében meg kell nyugodnunk, mert Ő a legbölcsebben intéz mindent. S ha van vigasz, mint ahogy Isten rendelése szerint kell lennie, úgy nekünk itt van ami vigaszunk, imádásig szeretett főpásztorunk: Mailáth Gusztáv Károly gróf püspökünk. Erdély nagyasszonya! Sári világodból nézz vissza árváidra, gyermekeidre, akik vér és szív jogán buzgón Éretted imádkoznak.

— Vissza Amerikából!

Sándor János belügyminiszter — 144.910—1914. sz. a. körrendeletet bocsátott ki a hatóságokhoz és felhívja minél szélesebb körű intézkedésre. A király Ő Felsege tudvalevőleg közkegyelmet adott a távol levő hadköteleseknek. Most van alkalom arra, hogy az ilyenek hozzátartozói **azonnal irjanak Amerikában vagy másutt levő véreiknek s a rögtöni hazautazásra buzdítsák.** A bevonulásra kötelezettek **összes utiköltségeiket a legközelebbi osztrák-magyar konzulátusnál megkaphatják,** ahol azonnal jelentkezniük kell. Egyrészt így most szabadulhatnak a büntetés alól, másfelől pedig minden igaz hazafinak szent kötelessége a hazavédelmére helyt állani.

— **Székely peres-sipkások.** Dr Bernády György főispán felhívására az első székelyföldi ifjusági zászlóalj megalakult Marosvásárhelyt. A zászlóalj megalakulása alkalmából a főispán az ifjuság nevében hódoló táviratot intézett Ő Felsegéhez, valamint Kövesházy Kövess Hermann hadtestparancsnokhoz is Nagyszebenbe. A kabinetirodától Daruváry legfelsőbb parancsra közölte a Felső szives köszönetét Dr Bernády főispánnal.

— **Segélyző bizottságok.** Székelykeresztúrról írják lapunknak a következőket: Járásunk tevékeny főszolgabírójának: Dr Pálffy Jenőnek összehívására a háboruba vonultak családtagjainak egységes, hathatós segélyezése ügyében aug. 11-én Székelykeresztúron, a város minden társadalmi osztályát magában foglaló népes értekezlet volt. Megjelent a gyűlésen Ugron Zoltán orsz. képviselő is. Beható hozzászólások után a következő bizottságok alakultak:

1. A mozgósítás miatt segélyre rászorult családokat segélyező **járási bizottság.** Elnök: özv. Ugron Jánosné sz. báró Györffy Ágnes, a székelykeresztúri „Jótevény Nőegyesület” elnöke. Ugyvezető elnök: Dr Pálffy Jenő főszolgabíró. Ugyvezető elnök-

helyettes: Bartha Gábor szolgabíró. Titkárok: Szentmártoni Kálmán unitár. főgimn. tanár, Szent-Királyi Kálmán szolgabíró. Jegyzők: Dr Ferenczy Gábor ügyvéd és Dr Enyedy Róbert a bíró. A bizottság tagjai a járás valamennyi községnek jegyzője, lelkészei és tanítói.

2. A mozgósítás miatt segélyre rászorult családokat segélyező **helyi bizottság.** Elnök: özv. Ugron Jánosné sz. báró Györffy Ágnes, mint a „Jótevény Nőegyesület” elnöke. Társelnökök: Dr Puskás Béláné, mint a Vörös-Kereszt Egylet székelykeresztúri fiókjának elnöknője, Fazakas Pálné, mint a polgári jótevényecélú egylet elnöknője, Szőke Mihály, mint a székelykeresztúri ipartestület elnöke. Bizottsági tagok: Lőrinczi István unitár. esperes, Nagy Lajos ref. lelkész, Orbán János r. kath. lelkész, Pap Mózes unitár. főgimn. igazgató, Barabás Lajos, az úri kaszinó elnöke és valamennyi helybeli iskola tanítója és tanítónője.

— **Tábori posta** utján kapjuk a hírt, hogy a lelkesedés minden felé igen nagy. A táborba vonuló katonákat étellel és itallal látják el a vasút mentén. Így pl. Bihardió szeg és Székelyhid közönsége is zenészekkel s nagy ünnepléssel fogadta a harcba menő vitéz honfiakat.

— **Küldgy-Hadügy.** Dr Szilágyi Lajos cs. és kir. kamarás szerkesztésében (Budapest, VIII. Népszínház-u. 16. sz.) jelenik meg e címen az a heti szemle, mely most különösen is aktuális. A háborút szakértői szemmel, arra hivatottsággal tárgyalja és kitűnő térképekkel teszi szemlélhetővé. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

A mai hadállás A szárazföldön.

Ausztria-Magyarország csapatai Oroszországban előnyomulóban eljutottak a nyugatgalíciai határtól Wolboromig és onnan északra hatoltak. A keletgalíciai határt átlépték Radzivilovnál és Volociszknánál. A bukovinai határt átlépték Novoszelicánál.

A szerb-montenegrói hadállásokról az alábbi legújabb táviratunk ad felvilágosítást.

Németország csapatai Oroszországban előnyomulóban eljutottak a Klis és Censtovo közötti vonalhatárig.

Belgiumban Namur előtt állanak. Franciaországban észak-keleten nyomultak előre és Briey körül vannak.

Svájc csapatai Basel körül gyülekeznek.

Olaszország részlegesen mozgósított hadműveletek nélkül.

Oroszország csapatai Galícia és Posen felől visszavonulóba n-

Észak-Porosországban és Bukovinában közvetlenül a határon állanak.

Franciaország csapatai északon visszavonulóban, délen átlépték a német határt, Mühlhausennél megveretvén, visszavonulnak. Lagarde-átlépték a német határt, visszaverettek, jelenleg a parroy-i erődben (Luneville mellett) állanak.

Anglia megszállva tartja a németek nyugot-afrikai Togo gyarmatát.

A tengeren

Anglia elvesztette az „Amphion” és „Warrior” hadihajókat.

Németország elvesztette a Königin Luise és Emdon cirkálót.

Oroszország elvesztette az „Askold” cirkálót.

Montenegró egész partvidékét a monarchia flottája blokádnál tartja.

Eredeti táviratok.

A „Székelyország” eredeti hiteles értesüléssel.

Csapataink

Szerbiában

Budapest, aug. 15. éjjel 2 ó. 20 p

Budapestre augusztus 14-én este 9 órakor érkezett hivatalos jelentés szerint — csa-

pataink ma több ponton bevonultak Szerbiába és az ottani elleneséges erőket visszaverték.

Csapataink valamennyi akciója sikeres volt.

Sabac birtokunba van.

Százezer koronás adomány.

Lugosl, aug. 14.

A Banatin határ-erzredből alakult karánsebesi vagy községi választmánya, a területéről bevonultak hát-

ramaradottjai részére 100,000 koronát szavazott meg és elhatározta hogy ez összesen élelmiszereket vásárol a segélyezésre szorultak között való szétosztása végett.

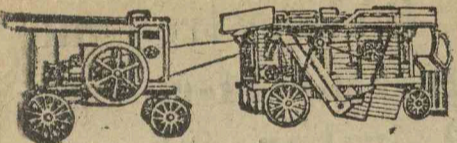
Medve Zoltán krassószörény megyei főispán engedélyt adott arra, hogy a törvényes formától utólagos jóváhagyás reményében eltekintsenek és a határozatot azonnal végrehajtsák.

Bejelentési kötelezettség.

Az 5112. sz. B. M. rendelet alapján, Szakáts Zoltán Székelyudvarhely város rendőrfőkapitánya is hirdetményt bocsátott ki s figyelmezteti a lakosságot, hogy minden külvagy beföldi egyént, aki bármily rövid időre és bárkinél megszáll, a megérkezéskor és eltávozáskor is a rendőrségen ingyen kapható bejelentési lappal az érkezés, illetve eltávozás napján be kell jelenteni. A mulasztókat 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fogják megbüntetni.

Nyomtatta és kiadja **BETEGH PÁL** könyvnyomtató int. Székelyudvarhely

„A köztudatba ment” át
 hogy csakis
KÁLLAI LAJOS
 motorgyára

Budapest,
 VI., Gyár-utca 28. sz.
 szállítja teljes jótállás mellett a legbirnevesebb motoreséplőkészleteket és magánjárműket.

Saját érdekében kérjen minden gazda diazfényképet, melyet ingyen és bérmentve küld a gyár.

Több 1000 valódi Kál-lai Lajos motoros cséplőkészlet működik az ország minden részében a legkitűnőbb sikerrel.

Nádor-féle

kottás zsebkiadások

I-ső sorozata (10 kötet) zongorára és énekre

Egy-egy kötet ára 2

Az első sorozat tartalma:

I-ső kötet	Sas Náci Nótáskönyve I.	20	válogatott	nóta
II-ik	Kondor Ernő	20	„	„
III-ik	Fráter Lóránd	I. 20	„	„
IV-ik	Fráter Lóránd	II. 20	„	„
V-ik	Fráter Lóránd	III. 20	„	„
VI-ik	Csóka Józsi	20	„	„
VII-ik	Ányos Laci	I. 20	„	„
VIII-ik	Nádor Samu	I. 20	„	„
IX-ik	Dr Révffy Lajos	I. 20	„	„
X-ik	Bodrogi Zsigmond	I. 24	„	„

Ingyen kapja a Székelyország e hirdetésére való hivatkozással az egyes kötetek tartalmjegyzékét, ha pedig 9 kötet szelvényt a kiadónak beküldi, ugyanezért teljesen ingyen kapja meg a hiányzó 10-ik kötetet és a tíz kötethez való díszes toltot. A kötetek megrendelhetők a „Székelyország” kiadóhivatalától Székelyudvarhely

Nádor Kálmán kiadása Budapest, Károly-körtút 8

MAGYAR FÖLDRAJZI INTÉZET
VILÁGATLÁSZA

SZERKESZTIK:
KOGUTOWICZ KÁROLY Dr és LITKE AURÉL Dr.

130 térképlapja 100 fő és 210 melléktérképet tartalmaz, névjegyzéke pedig több, mint 130,000 helynevet. E mű 16 füzetben lesz teljes, melyek havonta jelennek meg s 8-8 térképet tartalmaznak.

Az egyedüli magyar nagy kézi atlasz, mely a művelt közönség minden ilyen atlaszszal szemben támasztható igényét kielégíti.

Ára a 16 füzetnek illusztrált és értékes szöveggel korona 50- a füzetekhez való díszes félbörgyűjtőknak 10- Megrendelhető a díszes félbörgyűjtő kiadás is (megjelenik 1914. októberben) 60-

Három koronás havi részletfizetésre is kapható. Bővebb felvilágosítást, prospektust, mintalapokat stb. küldenek a könyvkereskedők vagy a kiadó Magyar Földrajzi Intézet Részvénytársaság Budapest, V. Rudolf-tér (Margithid, pesti hídfő.)

Aspirin
 tabletták

fej és fogfájdalmi, reumáti, influenza stb. elismert fájdalomcsillapító szer: hogy biztosan a valódi Aspirint kapjuk, kérjük a „Bayer” féle Aspirin tablettákat. Ezek eredetiségükben esővenként 20 tablettát a 0,5 g 1 kor. 20 ml. ért. k. tartalmú. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményét Aspirin névvel megnevezni.

Ujságpapíros kiló számra (nagyobb vételnél kedvezményes ár) olcsón kapható a „Székelyország” kiadóhivatalában Székelyudvarhely, Kossuth-u. 31. sz.

Vasárnapi Könyv
 Kiadja az Országos Közművelődési Tanács

Minden héten egy füzet jelenik meg. **A Vasárnapi Könyv tartalma:** **Képek** és életrajzok a munka, a tudás, a történet kiváló egyéniségeiről. **Útleírás, földrajz, történet-ípar-, technika- és természet-tudomány.** Fizikai és vegyszeti ismeretek. Az ipari találmányok és újítások magyarázása. A modern technika vívmányai. Tájékoztató a fejlődő gazdasági élet új eszközeiről. **Hasznos tudnivalók.** Az egészség megővéséről, az élelmiszerekről. Népszerű törvénytárgyalkodások. Egy példányt félre 1 K 50 fillérért minden szombaton bérmentve küld az **Országos Közművelődési Tanács** Budapest, IV., Ferenciek tere 3.

NEMESEK
 UDVARHELYVÁRMEGYE NEMESCSALÁDJAI.
 Szerkesztette: **Pálmay József** családirtörténetirő Marosvásárhely. **Magyarország Cimeres Könyvének** ügyvezető szerkesztője. **Ára** tűzve **16 K** kapható **Betegh Pál** könyvkiadónál Székelyudvarhelyt. **E** díszesen kiállított, családi cimerekkel és színesen illusztrált mű, igen **hasznos családirtörténeti adatokat** foglal magában.

Szemere László
 Madártani állomása
ZSÖGÖDFÜRDŐ
 Csikm.
 A dermoplastikai preparálás minden ágában rendelkezésére áll a nagyközönségnek.
Szörmés vad minden nagyságig!